

④

اداره ده . — بر جوق آيونه لر کچن صاييده
 بيتدی . بر جوقلری ده بو صاييده بيتیور . تورک
 بوردی . ناک منتظماً گندريله آرزوایدیلیرسه
 آيونه لرینی بکلمه لرینی رجا ایدرز .

تورک بوردی

ناشری : تورک بوردی
 مدیری : آق جورده اوغلی يوسف

ییل ۱۳۳۱ صای ۲۸ ۲۴ کانون نانی ۱۳۳۱ ییل ۵ جلد ۹ صای ۱۰۲

براساسى ، توركلكلك محقر ، هيچ دكلسه مهمملىكى اساسى حافظه كده تثبيت
 ايدىيور .. بوقاعتله زمرتهرك حسن و تمايللارك بليرييور .. طوغاجق اراده كده
 بوفكر و حساردن نفسى اميور .. غبيلهك مرزمان اومليتدن قاچان خاطره لرى
 جانلانديرييور .. قليد ميل پاك روحكى جمعيتك سكا تقديم ايتديكى شوايلىك
 مرييلرك قابله دو كيور ، اونلره بكنزر برفرد اولهك ايجون سنى تشويق ايدىيور .
 برى يانده توركلك سنى كوزلييور . توزى قايا بللورندن طورو و پاك اولان
 برملت سنك كنديسى سومه كى ، دوشونمه كى ، اونك ايجون يتيشمه كى ،
 اونك ايجون ياشاما كى ، اوني ياشاتمه كى ، اونك اوغورنده نوله كى بگلييور .
 چونكه سن حياتى اوندن آلهك .. بو بويه اونك باغرينده كلدك : اوندن
 اولدك .. اونك ايجون اولماليسك !

آنجاك نه ايتملى ؟ آناك باغرينده سنى يتيم بو وتيور .. باباك قانادى آلتنده سنى
 اسير يتيشديرييور ...

طورسونه فقيه

يكي اولر

خيامك رباعيانك توركجه ترجمهسى . — شرقك اكرست متفكرلورندن ،
 ايرانك اكر بو يوك شاهرلورندن اولان ، عمر خيام ، ك ، بوكونه قادار شرقليلر ،
 اسلاملر و توركلرجه حقيقه تقدير ايديله مەين رباعيانى دوكتور عبدالله جودت
 بك طرفندن توركجه يه ترجمه اولناراق باصيلوب چيقدى . بو كتاب حسين دانش
 بكك بر مطالعه سيله ده مزيندر .

عمر خيام ، بوتون معناسيله بر شرق متفكرى اولدينى كى عيني زمانده
 بو يوك برايران شاهريدر . شوخ و فلسفه آميز شعرلرى ، حريرت فكريه مفتونلرينه
 جان غدا سيدر .

« افقوا افقوا باغوات فانما -

دیاناتکم مکر من القدماء

ارادوا جمع الخطام وادرکوا

وماتوا ودامت سنة الاثماء »

دیهه فریاد ایدن و

« توهمت یا مغرور انک دین

علی یمین الله مالک دین

تسیر الی الیت الحرام تنسکا

ویشکوک جار بائس وخدین » [۱]

دیهه ارشاد و نصیحت ایدن عرب فیلسوفی ابی الملا المعریدن ۳۰ - ۴۰
بیل قادر سوکره کلن و حقیقی شرق محیطنده آجیقدن آجیغه سویله مک خصوصنده
- فقط ، آنجق شو خصوصده - اوکا پله جوق بکزه یین بوشاعر ، مترجمک
مقدمه سنک ۹ نجی محیفه سنده ایضاح ایتدیکی کی یالکز برشاعر دکل ، عین
زمانده بر ریاضی و هیئت شناس ایدی . بویولا تورک پادشاهلرندن سلجوق
جلال الدین ملکشاهک امریله ۴۶۸ هجری سنه سنده تقویم اصلاح ایتک اوزره
طوپلاتان و میمون الواسطی ، محمد الحازن کی بویولا اسلام متفکرلرندن متشکل
هیئتده عمر خیامده وار ایدی . بو اجتماعده « تقویم جلالی » نامی ویریلن
معدل بر تقویم ترتیب اولغشدی . [۲]

(۱) معرینک بوشعرله خیامک :

« درکوی نیاز مردل را دریاب »

« درکوی حضور مقل را دریاب »

« سد کعبه آب و گل یکه دل نرسد »

« کعبه چه روی برو دل را دریاب »

رباعیسی و مترجمده اشارت ایتدیکی کی بورهامی ایل حضرت مولاناک شوه :

« ای قوم بحج رفته کجایید ، کجایید ! »

« معشوقه در این جاست بیاید ، بیاید ! »

« مثنوی سی آزالریده معناه : نه قادر مناسبت وار ا

(۲) بو تقویم خصوص سنده ، تورکارک بویولا دین محمدی ، هیئت شناس موسی

خیام ، تورک ترک ایران طوبراغنه یرله شمشک ، کوکله شمشک و تحکم ایتک
آرزولرینی الک عملی صورتده میدان قویمش اولدیقلری بر زمانده طوغدی ،
بو بودی و یاشادی . فقط اونو حساً عصیان ایتدیرمن ، اونو شاهریایان ، اوندن
آجی زهرلر صاورتان بویرله شمه لر ، بوتحکمملر دکلدی . اونک شعرلرنده بونلره
دائر بر مصراع بولمئاز . او ، دیگر بر ایرانی ادیب کی ، بر جهندن کوچک
برتورک بکنه :

«شاه جهان پناه ، سایه کردگار ، بر تو لطف پروردگار ، ذکر زمان و کشف
امان ، المؤید من السماء ، المنصور علی الاعداء ، عضد الدولة القاهرة ، سراج الملة
الباهرة ، جمال الانام ، مفخر الاسلام ، اتابک الاعظم ، شهنشاہ معظم ، مالک
رقاب الامم ، مولا ملوک العرب والمجم ، سلطان البر والبحر وارث ملک
سلیان دئییه دالقا وقلق ایدوبده ، دیگر جهندن تورک ملتی و تورک
ملتی دشمنلرینه «ورد زبان و حرز جان» اولاجق فریادنامه لر بر اقامش و زهرلر
صاحمامشدر .

اونک عصیانلری ، اونک فریادلری ، اونک صاحبقده اولدینی زهرلری
اوج درت یوز ییل ایلک باشلایان روحی تحکمه قارش ایدی . او ، بوکا ، آنجق
بوکا قارش عصیان ایدیوردی . بونک تحکمملرندن فریاد ایدیوردی . بونک
اربابیله اکنیور واستهزا ایدیوردی .

- « کاویست در آسمان نامش پروین ،
- یك گاو دگر نهفته در زیر زمین ؛
- چشم خردت کشای چون اهل یقین ،
- زیر وزیر دو گاو مشق خربین ! »

چاراچه افندی بیگهی . برچوق ریاضی ایضاحات و تدقیقاتین صکره : « عالم مدینتده
معلوم اولان قویملرک ال درستی شوق تویم جلایدر . زیرا سنه لری حقیقیدر ، خطا اولماز .
هادی حساب ایچورده کس ایتک اصولاری اساندر . فریغوری تقویمی کی بویوک
سنه لری صابمهده اشکال واقع اولماز . رآفی ۲۸ دن ، بعض آیلری ۳۰ دن ، بعضلرینی
۳۱ دن یایق کی انظامسزاقده اوراده بولمئاز . دیور که تقویم دیکش دیرمک مسئله سی
میدانه قولش اولدینی بر زمانده اعمالکه چوق شایان دقتدر .

کې رهايلرنده ، او ، بونی نصل بروضوحه افاده ایدیور و بوقیتلی
افاده لریله استقبالک :

« بیایم تازه کن آیین دین زردشتی
کنون که لاله بر افروخت آتش نمرود ،
.....

شراب نوشی ورها کن حدیث ماد ونمود ،

دییه جک « حافظ » لری حاضر لیوردی . . .

بز ، بوراده « خیام » ک شمرلری ، فلسفه سی ، ترجمه حالی اوزون
اوزادی به شرح ایده جک دکلیز . او ، موضوع مزدن طیاریدر . آنجق ، آز
جوق یری کلشکن ، دیگر بر ذاته دائر بر ایکی سوز سویله مک ایلیورز .
بز ، شرقی بز ، فقط بزه شرق مجهولدر . بز ، ایرانیلرک اوج بیک ،
بلکه ده ها جوق ییلاق قومشوسی بز ، فقط اونلر ، اونلرک تاریخی ، اونلرک
بویوکلری بزه مجهولدر . بز ، تورکلر بز . فقط ، تورکلر کیملردر ؟ ماضیلری
نصلدر ؟ اونلرک کیملری ودها کیملری واردر ؟ بوندن ده خبرمن پک آزدر .
اک تأسف ایدیلرک قطعه ده بوراسیدر .

بز ، شرقه دائما بر عدم اعتماد ، عدم حرمت بسله یورز . و بو قطعه ده
اصل مسئولیت اهل علم و اهل قلم اولانلرکدر . ایشته دو قور عباده جودت
پک بزه ، بر شرق فیلسوفی ، بر ایران ملی شاعرینی آرزجوق طایتمقله کنیدیسی شو
مسئولیتدن قورقارمق بولنده بر آدیم اتمشدر .

دها فارسی بیئلره ، ملته خدمتی سوه نلره تورکلردن ، اصل نوز کشیلر-
مزدن ، تورکلرک فارسی دیلی ایله شعر و حکمت سویله یئلرندن اولان بر ذاتی
ینه تورکلره طایتمق وظیفه سی قالمشدر .

بو ذات :

« مروت آب شد از شرم چشم قربانی ،

که عید عشرت آفاق در محرم اوست ! »

دییه جک قادار سربست ، خیام قادار فیلسوف و متفکر ، مولانا قادار

جذبه دار وصیمی وبلکده دها وقور فلسفلی بر «پانته ئیست» اولان «میرزا بیدل عبدالقادر» در .

چقئای تورک لرندن «آرلاس» قیله سندن اولان بو قوجه فیلسوف شاهر اوف برنجی هجری عصرینک صوک یاریسله ، اون ایکنجی نکه ایلک یاریسندن هندستانده یاشامشدر . بویوک بر جلد تشکیل ایدن کلیاتی - که فارسیدر ، هندستانده باصیلیمشدر - چوق یرلری رمز طریزیه سویلنمش اولمقله برابر حب الهیات و اخلاقیات فلسفه سیدر . و یالکز شایان تدقیق دکل ، لازم التدقیق بر فلسفه در .

بو ، بویوک تورک داهیینک :

«جهان مالیست ازغولان آدم رو ، چه سازست این ؟
بدین بیدانشان یا دانش ، یا ، سرک ناگاهی .»

مصراعری کبی ، انسانلرک احوال اجتماعیه سنک حقایقنی میدان قویان
بلک چوق اثرلرینه تصادف اولتور .

بز ، بو اولو شاهر وفلسوفلرک آرامزده چابوق طانماسنی فارسی بیلن
ادیبلرمنک همتندن بکتر واصل مقاله منک سرلوحه سنی تشکیل ایدن «ترجه» بی
قارئلرمزده توصیه ایله ، اوچ بیک بیلق قومشولریمزک قیمتدار بر کتابخی
تورک کتبخانه سنه ارمغان ایدن دو قنور عباد جودت بکه تشکر ایدم رز .

ز . ن .